

Upplýsing er tað besta

- Upplýsing um hvussu kvinnur sjálvar kunnu kanna síni bróst er heilt vist tað besta. Tað er gott fyri hvønn einstakan persón at læra sítt egna likam at kenna, so at man veit nær okkurt er normalt og nær tað ikki er normalt, sigur Turið Horn, forkvinna í Bót til Bata.

HALLUR AV RANA

HALLUR@SOSIALURIN.FO

Oktober hevur mongu seinastu árin verið mánaðurin tá sjón-eyka hevur verið sett á bróstkrabba. Í ár er heldur einki undantak og varpar Krabbameinsfelagið enn einaferð ljós á sjúkuna, ið hevur rakt hundrættals av føroyingum seinastu árin.

Síðan 1995 hava 485 tilburð-

um. Men hóast nýggja tilboðið, so er týðningarmikið at kvinnur kanna síni egna bróst. Tað metir Turið Horn, forkvinna í Bót til Bata, ið er ein sjálvhjálparbólkur hjá Krabbameinsfelagnum, og er fyri kvinnur, ið hava ella hava havt krabbamein í bróstinum.

- Upplýsing um hvussu kvinnur sjálvar kunnu kanna síni bróst er heilt vist tað besta. Tað er gott fyri hvønn einstakan persón at læra sítt egna likam at kenna, so at man

bróstini 14 hvønn dag, tá tær eru í brúsu.

Menn verða gloymdir

Hóast tað er altíð er tungt hjá einum persóni at fáa boð um, at krabbi er funnin, so er viðgerðin fyri bróstkrabba í dag so framkomin, at tey eru fá, ið doyggja av tí.

- Hagtølini vísa, at 98 prosent av teimum, ið fáa staðfest bróstkrabba, eru á lívi tíggju ár seinni, sigur forkvinnan í Bót til Bata.

Turið Horn vísir eisini á, at eitt, ið mangan verður gloymt, tá tosað verður um bróstkrabba í Føroyum, er at menn eisini kunnu fáa staðfest bróstkrabba.

- Menn verða mangan

gloymdir, tí teir eru so fáir í mun til kvinnurnar, men hagtølini vísa, at ein føroyskur maður um árið fær staðfest bróstkrabba. Teir eru tó øgigliga tigandi um hetta, so spurningurin er, um tað ikki er eitt tabu hjá monnum at fáa bróstkrabba, sigur Turið Horn.

Nógv eru hagtølini um bróstkrabba og tað verður eisini granska nógv í økinum. Harímillum hví føroyskar kvinnur verða raktar av bróstkrabba.

- Ein stór verkætlan er nýliga farin í gongd, har man granskar føroyskar kvinnur, ið hava havt bróstkrabba. Orsøkin er, at man ikki hevur nógv an arvaligan bróstkrabba í Føroyum, og ynskir man tí at staðfesta hvat orsøkin er til, at føroyskar kvinnur verða raktar, sigur Turið Horn.

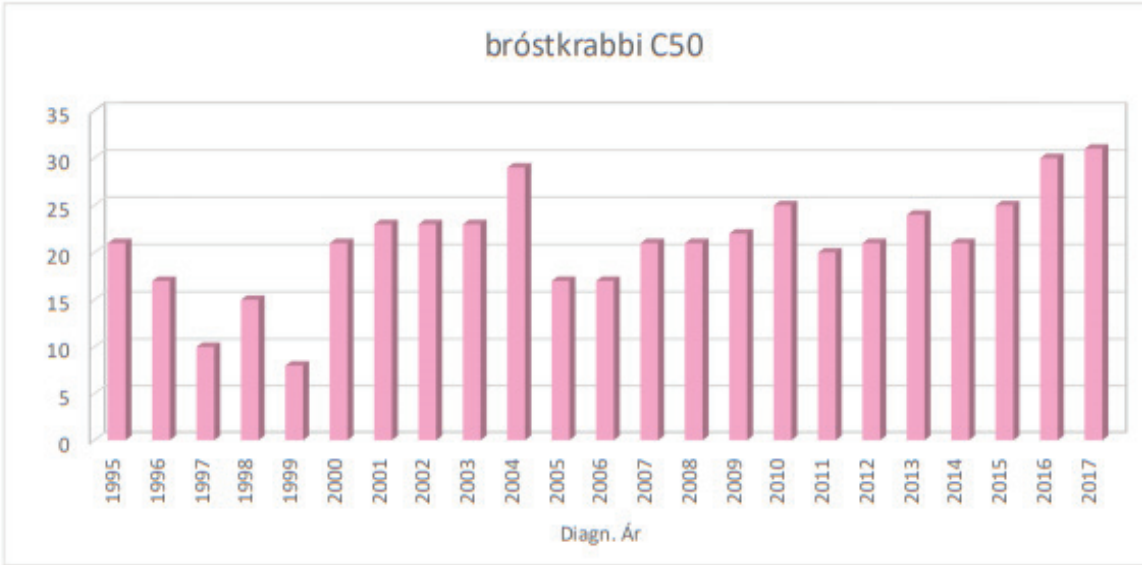
Í góðum hondum

Aðrastaðni í blaðnum ber til at lesa, at Sjúkrahúsverk Føroya hevur avgjørt at enda samstarvið við íslenska skurðlæknan Kristján Skúla Ásgeirsson, ið hevur viðgjørt føroyskar kvinnur í tíggju ár. Tað er við blandaðum kenslum, at Turið Horn tosar um avgerðina.

- Føroyskar kvinnur hava verið í góðum og tryggum hondum hjá Kristján Skúla Ásgeirsson. Men sjálvt um vit, ið hava havt krabbamein, og tær kvinnur, sum eru raktar av krabbameini, eru harnar um at missa Kristján Skúla Ásgeirsson og hansara serfrøði, so haldi eg kortini, at tað er at frøast um, at nýggja avtalan ger, at føroyskir sjúklingar sleppa at vera meira í Føroyum. Tí tað er øgigliga hart fyri kvinnurnar og familjurnar, at skulu av landinum í fleiri mánaðir í samband við skurðviðgerðina, sigur Turið Horn.

Tilburðir av bróstkrabba

Bróstkrabbi 1995 - 2017		
Ár	Tilburðir	
1995	21	
1996	17	
1997	10	
1998	15	
1999	8	
2000	21	
2001	23	
2002	23	
2003	23	
2004	29	
2005	17	
2006	17	
2007	21	
2008	21	
2009	22	
2010	25	
2011	20	
2012	21	
2013	24	
2014	21	
2015	25	
2016	30	
2017	31	

ir av bróstkrabba verið staðfestir í Føroyum. Av teimum vóru 31 tilburðir skrásettir í fjør, ið er hægsta talið av skrásettum tilburðum nakrantíð.

Kannið sjálvi

Í 2017 var fyrstu ferð, at tað stóð øllum kvinnum millum 50 og 69 ár í boði at fáa eina ókeypis screening fyri bróstkrabba og var talan um eitt frambrot á krabbameinsøkin-

veit nær okkurt er normalt og nær tað ikki er normalt, sigur Turið Horn og leggur afturat.

- So eg trúgvi meira upp á eina fyribyrkjandi kanning, ið kvinnur sjálvur kunnu gera, enn upp á screening. Harvið er kortini ikki sagt, at vit ikki skulu hava eina screening. Aftaná eg fylti 50 ár tók eg sjálf av tilboðnum.

Hon vísir á, at kvinnur verða mæltar til at kanna

Møgulig sjúkueyðkenni

Húðin um bróstvørtuna krympar saman, so at smáar rúkkur síggjast á bróstinum. Hetta kann vera tekin um illkynjaðan knykil, sum liggur djúpt í kertlavevnaðinum í bróstinum.

Væta úr bróstvørtuni. Bróstvørtan fer at draga seg inn í húðina. Vætan kann vera klár ella blóðig.

Eksem um bróstvørtuna, sum er ein serligur formur fyri bróstkrabba, kallaður Paget's Disease.

Bróstið er reytt og hovið. Tað kennist sum bruni. Húðin minnir um skalið á eini appelsin.

Sár á bróstinum kann vera tekin um bróstkrabbamein, sum er komið langt áleiðis